

3. GOSPODĂRIREA DIN TRECUT A PĂDURILOR

3.1. Istoricul și analiza modului de gospodărire a pădurilor din trecut și până la intrarea în vigoare a amenajamentului expirat

3.1.1. *Evoluția proprietății și a modului de gospodărire a pădurilor înainte de anul 1948*

Din datele existente privind istoricul și evoluția proprietății pădurilor din raza unității de producție se disting trei perioade. O primă perioadă poate fi considerată până în anul 1921, când a avut loc reforma agrară; cea de-a doua perioadă - între anii 1921 și 1948, până la naționalizarea principalelor mijloace de producție, inclusiv a pădurilor, și cea de-a treia perioadă din anul 1948 până în prezent.

Documentele ce se află la sediile comunelor din raza uniității de producție atestă că înainte de anul 1921 majoritatea pădurilor aparțineau marilor proprietari. Astfel, cele din comuna Lozna arată că proprietatea funciară cu nemărginitele păduri a trecut când la un proprietar, când la altul, fie că acesta a fost Ana Soni până în anul 1554, Toma Hossu din 1554 până în 1600; Ștefan Cioscaiu din 1600 până în 1700, ca mai târziu această proprietate să se împartă între urmașii lui Toma Hossu și familia Ciaki. Între anii 1800 și 1918 proprietatea amintită s-a împărțit între familiile Hossu, Iozsika, Pop și evreii Feher și Gidel la care se mai alăturau și 15 nemeși.

Între anii 1918 și 1921 se fac numeroase vânzări, atât din pământul arabil cât și din păduri, proprietarii funciari fiind sătenii.

Reforma agrară din anul 1921 avea să aducă mari schimbări în ce privește proprietatea funciară, însă documentele arată că și în urma acestei reforme cca. 30% din păduri rămân în mâinile marilor proprietari. În această perioadă, în cadrul comunelor și satelor iau ființă numeroase posesoriate dintre care cele mai mari sunt cele din Lozna, acesta având păduri și în cadrul ocolului silvic Ileanda. Însușind suprafața pădurilor existente până în anul 1948 din raza celor trei comune din teritoriul U.P.-ului reiese că aceasta a aparținut următorilor proprietari:

- posesoriatelor 65%;
- marilor proprietari 20%;
- micilor proprietari (păduri țărănești) 15%.

În prima perioadă gospodărirea pădurilor s-a făcut după bunul plac al proprietarilor, urmărindu-se realizarea unor beneficii cât mai mari și imediate. Acest principiu s-a păstrat și la începutul celei de-a doua perioade, respectiv până prin anii 1935 – 1938, neexistând studii de gospodărire; în acest timp au loc exploatare masive, pe suprafețe întinse, fapt ce a făcut ca regenerarea să fie lăsată pe seama naturii. Regimul de cultură era cel al crândului, unde se aplicau tăieri rase, lăsându-se uneori rezerve de fag și gorun, cca. 40 – 60 de arbori la hectar din exemplarele cele mai viguroase, cu scopul regenerării din sămânță. Lăsându-se libertate procesului de regenerare naturală, după tăieri, în pădurile tinere nou create s-a produs fenomenul de

cărpinizare, îndeosebi a făgetelor, făcându-și apariția în compoziție și alte specii provizorii cum sunt mesteacănul și plopul tremurător în proporție însemnată. Acest fenomen a fost conjugat cu lipsa totală de intervenții cu lucrări de îngrijire, mai ales cu degajări dar și cu alte lucrări de conducere a arboretelor.

Neexecutarea lucrărilor de îngrijire este explicată și prin lipsa instalațiilor de transport, respectiv a drumurilor forestiere permanente.

În aceste prime perioade, numeroase trupuri de pădure, mai ales cele cu suprafețe mici, aparținătoare atât composeșoratorilor cât și particularilor, nu s-au mai regenerat (împădurit) în urma tăierilor rase, astăzi fiind folosite ca fânețe sau pășuni.

Începând cu anul 1948 când, în urma naționalizării, toate pădurile au trecut în proprietatea statului român, a început o nouă perioadă de gospodărire, creându-se posibilitatea reglementării procesului de producție forestieră în mod unitar.

3.1.2. Modul de gospodărire a pădurilor după anul 1948, până la intrarea în vigoare a amenajamentului expirat

Începând cu anul 1948, când toate pădurile au trecut în proprietatea statului, s-a creat posibilitatea reglementării producției în cadrul unei gospodăririi silvice unitare și durabile pe bază de amenajamente silvice.

Între anii 1948 – 1954 gospodărirea pădurilor s-a făcut pe baza unor memorii și decizii (ordine ministeriale). Începând cu anul 1954, când s-au întocmit primele amenajamente silvice, gospodărirea pădurilor a fost supusă prevederilor acestor amenajamente. La această primă amenajare pădurile au fost cuprinse în trei unități de producție după cum urmează: U.P. II Letca; U.P. III Lozna și U.P. IV Cliț, toate unitățile fiind gospodărite și administrate de Ocolul silvic Jibou, din cadrul MUFG Jibou.

Amenajările următoare au avut loc în anii 1968, 1978, 1999, 2009 și cea actuală - 2019, de fiecare dată făcându-se modificări în constituirea U.P.-ului.

La fiecare amenajare, pe lângă modificările de suprafață arătate, în baza HCM 1797/1967, HCM 385/1962, DP 45/1975 se fac o serie de scoateri din fondul forestier în favoarea fondului agricol, sau de schimburi echivalente de terenuri mai ales cu suprafețe ce constituiau pășuni împădurite. De asemenea, în perioadele de amenajare când s-a făcut schimbarea bazei cartografice s-au produs și mici modificări în suprafața fondului forestier. Ca urmare a unei delimitări tot mai precise a acestuia, la unele parcele s-au produs modificări de contur mai ales la limitele cu alte folosințe, făcând ca acestea să scadă sau să crească în suprafață.

Începând cu amenajarea intrată în vigoare în anul 2010 determinarea suprafețelor s-a făcut analitic, folosindu-se sistemul GIS. Măsurătorile efectuate cu G.P.S.-ul au fost prelucrate folosind tehnici GIS și au fost transpuse pe planurile de bază (fizic sau bază electronică). Planurile de bază astfel echipate au constituit materialul cartografic pe care s-au determinat suprafețele și au stat la baza întocmirii hărților amenajistice la scara 1:20000 (în sistem GIS), care însoțesc amenajamentul.

3.1.2.1. Evoluția constituirii U.P. și a bazelor de amenajare până la amenajarea actuală (inclusiv)

Eficacitatea modului de gospodărire a pădurilor pe parcursul etapelor de amenajare este oglindită atât în subcapitolele ce urmează, cât și în cadrul capitolului 15.1. – Dinamica dezvoltării fondului forestier, cu documentările și explicațiile de rigoare din cadrul capitolului 11 – Analiza eficacității modului de gospodărire a pădurilor.

Evoluția bazelor de amenajare

Tabelul 3.1.2.1.1.

Amenaj. din anul ...	Suprafața U.P.		Subunități de gospodărire			Regimul	Compoziția țel	Tratamentul	Exploatabilitatea și vârsta medie de realizare a ei [ani]	Ciclul [ani]
	Total	Gr. I	Denumire	Suprafața	%					
1954	4112,2	190,3	C - conversiune treptată	3103,2	88	codru	46FA40GO 9DT5DR	t. progresive t. rase	tehnică	120
			Q - crâng	411,7	12	crâng	34FA53GO 10DT3DR	t. în crâng	tehnică	20
Total 1954				3514,9	100	-	-	-	-	-
1969	3210,7	73,60	C - conversiune directă	3196,1	100	codru	29FA 47GO 12DT 10TE 2DR	t. rase t. combinate	tehnică	100
Total 1969				3196,1	100	-	-	-	-	-
1979	3066,3	119,5	C - conversiune prin îmbătrânire	2544,8	83	codru	40FA 22GO 10DT 28DR	t. combinate	tehnică	100
			S- conversiune prin refacere	382,7	13	crâng	-	t. rase	-	25
			H - protecție absolută	119,5	4	codru	56FA 28GO 12DT 2DM 2DR	t.. conservare	-	-
Total 1979				3047,0	100	-	-	-	-	-
1990	3790,7	956,0	C - conversiune	2772,8	74	codru	51FA 31GO 11DT 1DM 6DR	t.. rase t. succesive	tehnică	100
			M - conservare deosebită	954,6	26	codru	51FA 28GO 11DT 2DM 5DR	t.. conservare	-	-
Total 1990				3727,40	100	-	-	-	-	-
2000	3284,9	774,1	A - codru regulat	2474,9	76	codru	55FA 20GO 16DT 4DM 5DR	t. progresive t. în crâng t. rase	tehnică	110
			M - conservare deosebită	774,0	24	codru	58FA 24GO 8DT 2DM 8DR	t.. conservare	-	-
Total 2000				3249,0	100	-	-	-	-	-
2010	1097,55	242,25	A - codru regulat	802,04	76	codru	51FA 22GO 12PAM 3PA 12DT	t. progresive t. rase t. în crâng	tehnică	110

Amenaj. din anul ...	Suprafața U.P.		Subunități de gospodărire			Regimul	Compoziția țel	Tratamentul	Exploatabilitatea și vârsta medie de realizare a ei [ani]	Ciclul [ani]
	Total	Gr. I	Denumire	Suprafața	%					
2010	1097,55	242,25	O – terenuri ce urmează a fi retroced.*	17,34	2	codru	70FA 10PAM 10PA 10DT	-	tehnică	110
			M - conservare deosebită	242,25	22	codru	50FA 22GO 7PAM 7PA 1TE 1DM 12DT	t. conservare	-	-
Total 2010				1061,63	100	-	-	-	-	-
2020	1054,88	945,13	A - codru regulat	720,36	71	codru	43FA 21GO 12TE 7PAM 5CA 3PA 3CI 6FR	t. progresive t. rase	tehnică	110
			E - Ocrotire integrală*	0,43	-	codru	50FA 20TE 10PAM 10CA 10FR	-	-	-
			M - conservare deosebită	293,78	29	codru	42FA 15GO 13TE 10PAM 5CA 2PA 4CI 8FR 1ANN	t. conservare	-	-
Total 2020				1014,57	100	-	-	-	-	-

* S.U.P. „O” - Terenuri care urmează a fi scoase din fond forestier proprietate publică a statului.

* S.U.P. „E” - Rezervații pentru ocrotirea integrală a pădurii

3.1.2.2. Evoluția reglementării producției

Modul de reglementare a procesului de producție lemnoasă pe parcursul etapelor de amenajare se prezintă astfel:

Tabelul 3.1.2.2.1.

Anul amenaj.	Subunitatea de producție	Arborete exploatabile		Arborete preexploatabile		Creșterea indicatorilor [m³]	Posibilitatea [m³/an]	Indice de recoltare [m³/an/ha]	Indice de creștere curentă [m³/an/ha]
		Supraf. [ha]	Volum [mii m³]	Supraf. [ha]	Volum [mii m³]				
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1954	C-conversiune	225,70	*	852,20	*	*	1120	0,8	6,5
	Q-crâng	411,70	41,930	*	*	*	1950	4,7	5,8
1969	C-conversiune	179,80	19,890	154,7	28,640	*	1110	2,4	6,2
1979	C-conv. prin îmbătrânire	10,30	1,078	175,50	24,110	8650	110	*	6,8
	S-conv. prin refacere	342,90	32,429	39,80	4,458	*	1470	2,8	4,7
1990	C-conversiune	145,20	20,480	374,70	26,930	9150	1266	2,1	6,3
2000	A-codru regulat	48,20	7,938	720,20	199,592	7769	407	0,7	6,1
2010	A-codru regulat	52,36	17,2	389,01	130,6	2668	173	0,2	6,1
	O-terenuri care urmează a fi scoase din fondul forestier proprietate publică a statului	6,76	1,1	8,73	3,2	50	53	3,1	5,9
2020	A-codru regulat	223,16	65,491	264,28	75,163	2178	921	1,8	5,2

* Notă: pentru rubricile respective nu sunt date certe.

Din analiza tabelului 3.1.2.2.1., cu mențiunea că pentru rubricile necompletate nu s-au găsit date în amenajamentele anterioare, se observă variația posibilității de produse principale de-a lungul diferitelor perioade de amenajare. Cauza acestei variabilități o constituie, în primul rând, structura arboretelor în perioadele respective, dar și modalitățile de calcul al posibilității, cerințele de moment ale societății (politica forestieră), variațiile de suprafață etc.

Indicele de recoltare pentru produse principale este situat cu mult sub indicele de creștere curentă, ceea ce indică o acumulare de masă lemnoasă pe parcursul etapelor de amenajare.

Începând cu primele amenajări s-au aplicat principii și metode de lucru îmbunătățite: s-a aprofundat studiul cadrului natural (studii și cartări staționale), utilizarea tabelelor de producție românești, adoptarea unor cicluri fundamentate științific. Primele amenajări s-au făcut pe baza “Instrucțiunilor de amenajare” din 1953, “Normativul de teren pentru lucrările de amenajarea pădurilor” - 1956 și “Normativul pentru redactare” - 1957. Începând cu amenajamentul din 1979 a fost folosită prelucrarea automată a datelor, în condiții de precizie sporită. În anul 1956 a apărut “Legea zonării funcționale a pădurilor”, potrivit căreia au fost stabilite tratamentele.

În Codul Silvic din 1963 s-a prevăzut ca prin amenajamentele silvice să se urmărească asigurarea continuității producției forestiere, sporirea producției și a productivității, folosirea rațională a pădurii și ameliorarea funcțiilor de protecție ale acesteia. Aceasta se reflectă începând cu amenajamentul din 1969.

Prima amenajare după naționalizarea pădurilor a avut loc în anul **1954**, iar bazele de amenajare și indicatorii tehnico-economici stabiliți atunci au fost:

- suprafața fondului forestier: 4112,2 ha;
- regim codru;
- tratamente: tăieri progresive, tăieri rase și tăieri în crâng;
- ciclul: 120 ani pentru S.U.P. C și 20 ani pentru S.U.P. Q;
- exploatabilitatea tehnică;
- posibilitatea de produse principale: 3070 mc/an, respectiv 1120 mc/an din S.U.P C și 1950 mc/an din S.U.P Q;

Începând cu amenajarea din **1969** se constituie U.P. III Cliț în forma în care o găsim și astăzi. Indicatorii tehnico - economici și bazele de amenajare stabilite cu acea ocazie au fost:

- suprafața fondului forestier: 3210,7 ha (diferența față de suprafața U.P. din 1950 a fost justificată la pct. 3.1.2.1);
- țelul de gospodărire era diferențiat: pe de o parte, pentru arboretele din gr. a II-a s-a urmărit realizarea unei producții maxime cantitativ și calitativ, iar, pe de altă parte, pentru pădurile din gr. I s-a urmărit asigurarea în condiții optime a funcției de protecție.
- regim codru;
- tratamente: tăieri combinate în făgete și amestecuri de fag și gorun neparcurs cu tăieri de regenerare, tăieri rase în arborete necorespunzătoare din punctul de vedere al compoziției și productivității;
- ciclul: 100 ani;
- exploatabilitatea tehnică;
- posibilitatea de produse principale: 1110 mc/an;
- posibilitatea de produse secundare: 5430 mc/an.

- indicele de recoltare are valoarea totală de 2,4 mc/an/ha, mult sub indicele de creștere curentă, care are valoarea de 6,2 mc/an/ha, rezultând o acumulare de masă lemnoasă care se distribuie în amenajamentele viitoare.

La revizuirea amenajamentului efectuată în **1979** s-au stabilit următorii indicatori tehnico-economici și baze de amenajare:

- suprafața fondului forestier: 3066,3 ha;
- țelurile de gospodărire: se mențin cele stabilite la revizuirea anterioară;
- regim codru pentru S.U.P „C”, crâng pentru S.U.P. „S”;
- tratamente: tăieri combinate, tăieri rase;
- ciclul: 100 ani pentru S.U.P „C” și 25 ani pentru S.U.P. „S”;
- exploatabilitatea tehnică;

- posibilitatea de produse principale: 1580 mc/an (110 mc/an din S.U.P. „C” și 1470 mc/an din S.U.P. „S”);

- posibilitatea de produse secundare: 2570 mc/an;

- indicele de recoltare are valoarea totală de 1,9 mc/an/ha.

La amenajarea din **1989** au rezultat următorii indicatori tehnico-economici și baze de amenajare:

- suprafața fondului forestier: 3790,7 ha (diferența față de amenajarea anterioară se datorează schimbării bazei cartografice);

- țelul de gospodărire: pentru arboretele din gr. I era diferențiat în funcție de obiectivul protejat - protecția împotriva eroziunii terenurilor și solurilor, protecția unor căi de comunicație, în timp ce pentru arboretele din gr. a II - a țelul principal era producția de masă lemnoasă în cantități cât mai mari și de calitate superioară;

- regimul codru;

- tratamente: tăieri rase de substituire și tăieri succesive în S.U.P. „C” și lucrări speciale de conservare în S.U.P. M;

- ciclul: 100 ani;

- posibilitatea de produse principale: 1266 mc/an;

- posibilitatea de produse secundare: 4682 mc/an,

- indicele de recoltare are valoarea totală de 2,1 mc/an/ha.

La amenajarea efectuată în anul **1999** s-au stabilit următorii indicatori tehnico-economici și baze de amenajare:

- suprafața fondului forestier: 3284,9 ha (diferența față de revizuirea anterioară se datorează schimbării bazei cartografice și în baza HCM nr.1797/1967, HCM nr.385/1962, DP nr. 45/1975 se fac o serie de scoateri din fondul forestier în favoarea fondului agricol, sau de schimburi echivalente de terenuri mai ales cu suprafețe ce constituiau pășuni împădurite);

- țelul de gospodărire: pentru arboretele din gr. I era diferențiat în funcție de obiectivul protejat - protecția împotriva eroziunii terenurilor și solurilor, protecția unor căi de comunicație sau protejarea rezervațiilor de semințe, în timp ce pentru arboretele din gr. a II-a țelul principal era producția de masă lemnoasă în cantități cât mai mari și de calitate superioară;

- regimul codru;

- tratamente: tăieri progresive, tăieri rase, tăieri în crâng în S.U.P. A și lucrări speciale de conservare în S.U.P. M;

- ciclul: 110 ani;

- posibilitatea de produse principale: 407 mc/an;

- posibilitatea de produse secundare: 1731 mc/an.

La amenajarea din **2009** au rezultat următorii indicatori tehnico-economici și baze de amenajare:

- suprafața fondului forestier: 1097,55 ha (diferența față de amenajarea anterioară se datorează retrocedărilor masive către foștii proprietari în baza legilor proprietății și, în mai mică măsură, datorită determinării suprafețelor folosind sistemul informatic G.I.S.);

- țelul de gospodărire: pentru arboretele din gr. I era diferențiat în funcție de obiectivul protejat - protecția împotriva eroziunii terenurilor și solurilor (grupele 1.2A și 1.2I), în timp ce pentru arboretele din gr. a II-a țelul principal era producția de masă lemnoasă în cantități cât mai mari și de calitate superioară;

- regimul codru;

- tratamente: tăieri rase de substituire, tăieri progresive, tăieri în crâng în S.U.P. „A” și lucrări speciale de conservare în S.U.P. „M”;

- ciclul: 110 ani;

- posibilitatea de produse principale: 173 mc/an din în S.U.P. „A” și 53 mc/an din în S.U.P. „O”;

- posibilitatea de produse secundare: 591 mc/an;

- posibilitatea de produse din conservare: 53 mc/an

- indicele de recoltare are valoarea totală de 0,8 mc/an/ha;

- indicele de creștere curentă are valoarea totală de 6,1 mc/an/ha;

După cum se observă din datele de mai sus atât posibilitatea de produse principale cât și cea de secundare au variat de-a lungul timpului în limite destul de largi după cum au existat sau nu arborete în care să se execute astfel de lucrări, precum și din cauza retrocedărilor de suprafețe, care au influențat de fiecare dată volumul recoltat.

3.1.2.3. Aplicarea prevederilor amenajamentelor anterioare celui precedent

Tabelul 3.1.2.3.1.

Anul amenajam.	Prevederi (P)	Împăduriri [ha/an]	Dega-jări [ha/an]	Curățiri		Rărituri		Acciden-tale II		Produse principale		Acciden-tale I		Tăieri de conser-vare		Tăieri de igienă		Indici de recoltare [m ³ /an/ha]	Indici de creștere curentă [m ³ /an/ha]
	Rea-lizări (R)			[ha/an]	[m ³ /an]	[ha/an]	[m ³ /an]	[ha/an]	[m ³ /an]	[ha/an]	[m ³ /an]	[ha/an]	[m ³ /an]	[ha/an]	[m ³ /an]	[ha/an]	[m ³ /an]		
	%																		
1954	P	20,10	1,50	33,30	206	*	*	-	-	32,70	3070	-	-	-	-	2425,10	1320	1,1	6,4
	R	19,00	*	14,20	66	*	*	*	*	21,80	2120	*	*	-	-	2203,50	1230	0,8	
	%	94	*	43	32	*	*	-	-	67	67	-	-	-	-	91	93	73	
1969	P	10,60	*	107,70	110	260,50	5320	-	-	9,00	1110	-	-	-	-	1684,00	1180	2,4	6,2
	R	7,50	*	65,80	329	35,50	709	*	*	5,50	637	*	*	-	-	1420,20	1020	0,8	
	%	70	*	61	299	14	13	-	-	61	57	-	-	-	-	84	86	33	
1979	P	16,70	28,80	27,30	220	100,0	2350	-	-	16,20	1580	-	-	*	*	2006,30	1822	1,9	6,5
	R	9,70	34,70	51,90	343	35,5	705	*	*	10,30	1400	*	*	*	*	1842,30	1415	1,3	
	%	58	120	190	156	35	30	-	-	63	57	-	-	*	*	92	78	68	
1990	P	4,60	14,50	27,80	227	99,20	2777	-	-	8,50	1266	-	-	5,5	52	2118,50	1679	1,6	6,3
	R	5,80	13,30	23,00	101	57,30	684	*	*	8,50	879	*	*	*	*	416,10	1000	0,7	
	%	126	92	83	44	58	25	-	-	100	69	-	-	*	*	20	60	44	
2000	P	2,77	12,20	17,20	119	66,90	1612	-	-	2,74	407	-	-	-	-	2229,90	1881	1,2	6,1
	R	0,75	2,64	7,36	32	40,97	310	-	-	1,61	199	26,23	215	-	-	2229,90	762	0,5	
	%	27	22	43	27	61	19	-	-	59	49	-	-	-	-	100	41	42	

Notă: * pentru rubricile respective nu sunt date concludente.

* Indicii de recoltare s-au obținut prin raportarea prevederilor și realizărilor în volum la suprafața cu pădure.

În tabelul 3.1.2.3.1. sunt redate prevederile amenajamentelor întocmite începând cu anul 1954 și realizările obținute privind produsele principale, secundare și lucrările de împăduriri.

Lucrările de împăduriri

Între anii 1954-1969 suprafața parcursă cu lucrărilor de împăduriri s-a apropiat foarte mult de prevederi, realizările fiind cu 1,10 ha mai mici decât prevederile.

În perioada 1969-1978 au fost prevăzute pentru împădurire terenuri în suprafață de 10,70 ha, lucrările executându-se pe numai 7,50 ha, realizările fiind cu 30% mai mici decât realizările.

Prin amenajamentul întocmit în anul 1979 au fost prevăzute lucrări de împădurire pe o suprafață de 16,70 ha această lucrare realizându-se pe numai 58%. Lipsa datelor privind realizările și asortimentul speciilor care au fost introduse, nu au permis efectuarea analizei calitative a lucrărilor de împădurire efectuate în perioada de aplicare a amenajamentului.

În perioada 1990-1999 lucrările de împăduriri executate au depășit prevederile cu 26%.

Pentru perioada 2000-2009 se poate observa nerealizarea lucrărilor propuse de împădurire. În ceea ce privește asortimentul speciilor din compoziția stabilită pentru lucrările de

împăduriri, un aspect negativ îl reprezintă introducerea speciilor de rășinoase (molid) cu toate că aceste specii, în cadrul unitate de producție, se găsesc în afara arealului lor natural, în schimb nu s-a introdus teiul, specie care este indicată și recomandată a fi introdusă în aceste stațiuni.

Lucrări de împădurire – deceniul 2000-2009

Tabelul 3.1.2.3.2.

Anul amenajării	Prevederi – P	S P E C I I ha/an							Total
Perioada amenajării	Realizări – R	MO	FA	GO	LA	PAM	TE	SC	
1999 2000-2009	P	-	0,98	0,76	0,11	0,69	0,13	0,10	2,77
	R	0,07	0,27	0,25	0,02	0,14	-	-	0,75
	%	-	28	33	18	20	-	-	27

** Pentru amenajamentele anterioare nu s-au identificat date cu privire la speciile cu care s-a împădurit.*

Degajările

În perioada 1979-1989 degajările au fost executate pe suprafețe mult mai mari decât prevederile planului, astfel că acestea au fost depășite cu 20%.

Cu excepția amenajărilor din perioada 1970-1979 când, datorită lucrărilor de conversiune de la regimul crâng la codru, s-au tăiat și refăcut multe arborete care au necesitat intervenții prompte în degajarea arboretelor de speciile pioniere sau speciile de bază rău conformate, lucrările de degajare au fost executate pe o suprafață mai mică decât prevederile amenajamentelor. Această lucrare este necesară în mod special în plantațiile și regenerările naturale tinere pentru a favoriza creșterea speciilor de bază și amestec, puternic concurate de carpen, plop, salcie căprească și mesteacăn.

Produsele secundare (curățiri și rărituri)

Produsele secundare au fost recoltate în funcție de starea concretă a arboretelor, ajungându-se cel mai frecvent la nerealizarea prevederilor amenajamentului.

Între anii 1954 și 1969 curățirile s-au executat pe 43% din prevederile pe suprafață și pe 32% din volum, în timp ce pentru rărituri nu există date certe.

În următorul deceniu, atât curățirile cât și răriturile s-au situat cu mult sub prevederile pe suprafață. Pe volum, răriturile au fost, de asemenea, sub nivelul prevederilor, în timp ce la curățiri prevederile au fost depășite cu 199 procente, fapt ce indică o depășire a indicelui de recoltare.

În perioada de aplicare a amenajamentului din anul 1980, prin rărituri s-au extras anual 705 mc față de 2350 mc cât erau prevăzuți a se extrage anual. Acest fapt se datorează lipsei instalațiilor de transport precum și nerespectării intensității stabilite prin amenajament. În perioada respectivă la curățiri atât prevederile pe suprafață cât și pe volum au fost depășite cu 90 respectiv 56 procente. Realizând o recoltare a posibilității de produse secundare de 1038 mc/an procentul nu a depășit 41 din prevederile amenajamentului.

Amenajamentul întocmit în anul 1990 a prevăzut recoltarea unui volum de 3004 mc/an produse secundare și parcurgerea cu lucrări de îngrijire a unei suprafețe de 80,30 ha anual. Prevederile planului în cazul curățirilor au fost realizate doar pe 83% din suprafață și 44% din volum, diferențele dintre realizările pe suprafață și volum fiind determinate de lipsa valorificării masei lemnoase rezultate din aceste lucrări și de accesibilitatea redusă a unor arborete. La rărituri situația se prezintă mult mai rău, în sensul că realizările pe suprafață au fost de numai 58%, iar pe volum au fost de 25%, cauzele fiind aceleași ca și în cazul curățirilor.

Amenajamentul pentru perioada 2000-2009 prevedea o posibilitate de produse secundare de 1731 mc/ an, aceasta fiind realizată în proporție de 20% (342 mc/an), procentele de realizare a curățirilor fiind de 27% în volum și 43 % în suprafață și a răriturilor de 19% în volum și 61% în suprafață. Se remarcă intervenții timide ca intensitate, acestea fiind corelate cu densitatea reală a arboretelor. Aceste statistici se raportează la întreaga suprafață a fondului forestier, neluând în considerare retrocedările multor suprafețe de fond forestier către foștii proprietari la legile proprietății în această perioadă.

Igienă și produse accidentale – referitor la lucrările de igienă există date începând cu amenajarea din anul 1954, aceste lucrări executându-se doar în caz de necesitate, de-a lungul celor patru perioade de amenajare, chiar dacă prevederile nu au fost realizate 100%.

Tăierile de conservare – pentru aceste lucrări nu există date la nivelul celor cinci perioade de amenajare, cu toate că începând cu amenajarea din anul 1979, o parte dintre arborete au fost încadrate în subunitatea de protecție, existând posibilitatea prevederii acestor lucrări.

Tăieri de produse principale

Produsele principale au fost recoltate cu nerealizarea prevederilor atât pe suprafață cât și pe volum în primele trei perioade de amenajare. În perioada 1990-1999 prevederile pe suprafață au fost realizate în proporție de 100%, în timp ce pe volum au fost de numai 69%.

În perioada amenajamentului 2000-2009 s-a extras un volum de 414 mc/an de produse principale și accidentale I, astfel prognoza de 407 mc/an fiind depășită cu 2%. Ca produse principale s-au recoltat 199 mc/an (49% din prevederi), diferența de 215 mc/an fiind înregistrată ca produse accidentale. Nerealizările prevederilor este determinată în primul rând de aplicarea legilor fondului funciar, prin care o parte din arboretele din planul decenal de recoltare a posibilității de produse principale, au fost predate foștilor proprietari, cum ar fi u.a.: 48A, 66A, 77A, 80C, 81D, 123E, 127A, 175C și 184 H, a căror suprafață totală este de 22,00 ha, iar volumul care trebuia recoltat de pe această suprafață este de 336 m.c./an. De asemenea, apariția de produse accidentale I, care s-au precomptat la produsele principale, constituie o altă cauză a nerealizărilor înregistrate.

3.2. Analiza critică a amenajamentului expirat

3.2.1. Dinamica aplicării prevederilor amenajamentului expirat

Tabelul 3.2.1.1.

Anul amenajării	Prevederi (P)	Împăduriri [ha/an]	Dega-jări [ha/an]	Curățiri		Rărituri		Acciden-tale II		Produse principale		Acciden-tale I		Tăieri de conservare		Tăieri de igienă		Indici de recoltare [m ³ /an/ha]	Indici de creștere curentă [m ³ /an/ha]
	Realizări (R)			ha/an	m ³ /an	ha/an	m ³ /an	ha/an	m ³ /an	ha/an	m ³ /an	ha/an	m ³ /an	ha/an	m ³ /an	ha/an	m ³ /an		
	%																		
2009	P	0,65	-	3,84	21	23,08	570	-	-	1,19	226	-	-	0,29	23	742,37	628	0,8	6,1
	R	0,16	-	3,48	18	16,15	310	0,08	5	1,13	95	30,78	983	0,2	14	1380,57	299	1,4	
	%	25	-	91	86	70	54	-	-	95	42	-	-	69	61	186	48	175	

Din analiza tabelului anterior rezultă următoarele aspecte :

- *la produse principale* - posibilitatea nu s-a realizat din cauza precomptărilor de accidentale I (cumulând produsele principale cu cele accidentale I rezultă 1078 mc/an, ceea ce reprezintă 477% raportat la posibilitatea de produse principale adoptate); În perioada de aplicare a amenajamentului 2010-2019 U.P. III a fost puternic afectată de rupturi și doborâturi de vânt depășind cu mult posibilitatea de produse principale fapt pentru care s-au obținut derogari de 16320 mc prin Decizia Gărzii Forestiere Oradea nr. 571/16.09.2019. Astfel din totalul înregistrat de produse accidentale I avizate prin deciziile Gărzii forestiere, până la finalul perioadei de amenajare, s-au recoltat 8323 mc din S.U.P. „A”.

- *tăierile de conservare* – s-au realizat în proporție de 61% pe volum și 69% pe suprafață, respectiv în u.a. 100A pe toată suprafața. Nu au fost realizate tăieri de conservare în u.a. 103A, cu toate că amenajamentul prevedea acest tratament în planul lucrărilor de conservare;

- cu toate că *tăierile de igienă* nu au fost realizate în proporțiile prevăzute (ca de altfel în majoritatea perioadelor de amenajare anterioare), starea fitosanitară a arboretelor este bună. Nerealizarea integrală a acestora se explică și prin efectuarea lucrărilor de igienizare concomitent cu cele de îngrijire sau de recoltare a produselor accidentale I, volumele rezultate fiind prezentate cumulativ cu cele rezultate la curățiri și rărituri sau accidentale I.

- *lucrările de îngrijire:*

- degajări – nu au fost prevăzute.

- curățiri – s-au realizat în proporție de 91% pe suprafață și 86% pe volum, realizându-se obiectivele urmărite;

- rărituri - s-au realizat în proporție de 54% pe volum și 70% pe suprafață, consistența fiind de 0,80 la nivel de U.P. III, influențată parțial și de recoltarea produselor accidentale.

- *lucrările de împăduriri* s-au realizat sub nivelul prevederilor, în strânsă legătură cu nerealizările la produse principale. În ceea ce privește speciile, lucrările s-au realizat preponderent cu fag și gorun.

Pentru a se asigura reușita tuturor împăduririlor și regenerărilor naturale din ocol, concretizate în obținerea unor arborete de valoare, atragem încă o dată atenția asupra necesității efectuării la timp, ori de câte ori este nevoie și în mod corespunzător a tuturor lucrărilor de îngrijire necesare, fără de care eforturile depuse anterior nu vor da rezultatele dorite.

Nu s-au construit drumuri forestiere și construcții silvice în perioada de aplicabilitate a amenajamentului expirat.

3.2.2. Dinamica procesului de regenerare naturală în deceniul 2010-2019

Tabelul 3.2.2.1.

u.a.	Supraf. [ha]	Elemente de caracterizare a arboretului și semințișului utilizabil												Tratamentul aplicat	Numărul de intervenții	Lucrări de împădurire [ha]
		Amenajamentul din 2010						Amenajamentul din 2020								
		Arboret matur			Semințiș utilizabil			Arboret matur			Semințiș utilizabil					
		Vâr- sta [ani]	Compoziția	Con- sis- ten- ța	Compoziția	Supraf.		Vâr- sta [ani]	Compoziția	Con- sis- ten- ța	Compoziția	Supraf.				Formula de împădurire
[ha]	[%]					[ha]	[%]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
139D	5,84	90	8FA2ST	0,4	7FA2PAM 1ST	4,09	70	100	7FA1FR 1PAM1CA	0,3	8FA1PAM 1GO	2,46	70	-	-	-
								10	7FA2CA 1GO	1,0	-	-	-	P5	1	-
176A	1,60	45	8CA1GO1CE	0,8	-	-	-	10	3FA3CA2GO 1FR1CE	0,9	-	-	-	R1	1	1,60 ha 8GO2FA
176C	0,31	40	10SC	0,8	-	-	-	8	10SC	0,9	-	-	-	CJ	1	-
126	1,63	70	7CA1GO1FA 1PLT	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
183B	2,55	25	6SC2CA1GO 1ST	0,9	-	-	-	35	5SC1GO1FA 1CE1CA1PLT	0,9	-	-	-	-	-	-

Menționăm că în tabelul de mai sus (tab. 3.2.2.1) s-au folosit nomenclatura și suprafețele unităților amenajistice din amenajamentul 2010, iar în cazul tăierilor definitive, în coloanele 9, 10 și 11 ale aceluiași tabel, s-a descris arboretul tânăr instalat.

3.3. Concluzii privind gospodărirea pădurilor

3.3.1. Evoluția structurii pădurilor (fond productiv)

Efectul gospodăririi pădurilor este evidențiat de evoluția arboretelor ca urmare a aplicării amenajamentelor anterioare, evoluție care privește clasele de vârstă, compozițiile specifice, clasele de producție și densitățile arboretelor. Lipsa unor date pentru perioadele studiate îngreunează analiza evoluției structurii pădurii.

Evoluția claselor de vârstă (fond productiv)

Tabelul 3.3.1.1.

Amenajamentul din anul ...	Clasele de vârstă [%]							Total fond productiv [ha]
	I	II	III	IV	V	VI	VII	
2000	7	15	25	48	5	-	-	2474,90
2010	4	14	14	36	32	-	-	819,38
2020	10	22	18	19	6	9	18	720,36

De-a lungul perioadelor de amenajare prezentate se remarcă o tendință de normalizare a claselor de vârstă, care este rezultatul aplicării amenajamentelor precedente, cu rezerva că și variațiile mari de suprafață de la o etapă de amenajare la alta pot juca un rol important.

Repartiția actuală a arboretelor pentru care s-a reglementat producția pe clase de vârstă, comparativ cu această repartiție în anul 2010, indică o dinamică cu caracter pozitiv a procesului de

normalizare a structurii arboretelor, proces care va continua și în viitor, prevederile actualului amenajament vizând în principal realizarea acestui obiectiv.

Evoluția compoziției (fond productiv)

Tabelul 3.3.1.2.

Amenajamentul din anul ...	Specii [%]										Total fond productiv [ha]
	FA	GO	CA	ME	PLT	CE/ ST	MO	DR	DT	DM	
2000	53	23	9	3	2	-	2	3	4	1	2474,90
2010	50	26	11	2	4	1	-	2	3	1	819,38
2020	50	34	8	2	1	1	-	1	2	1	720,36

Din analiza datelor înscrise în tabelul 3.3.1.2. se pot desprinde câteva concluzii cu privire la dinamica compoziției de ansamblu a arboretelor pentru care se reglementează producția. Se remarcă mai ales creșterea ponderii gorunului, în detrimentul carpenului, mestecănuului, plopului și rășinoaselor cultivate în afara arealului natural. Fagul a rămas specia preponderentă și la o proporție relativ constantă, situația fiind normală pentru etajele de vegetație (amestecuri de fag cu gorun) din cuprinsul U.P. III Clîț.

Deși fluctuațiile mari de suprafață de la o amenajare la alta îngreunează o analiză obiectivă, nu se poate neglija rolul benefic al prevederilor amenajamentelor și aplicării acestor prevederi referitoare la modul de regenerare, lucrări de îngrijire și conducere etc.

Evoluția claselor de producție (fond productiv)

Tabelul 3.3.1.3.

Amenajamentul din anul ...	Clase de producție [%]					Total fond productiv [ha]
	I	II	III	IV	V	
2000	-	2	90	7	1	2474,90
2010	-	6	86	7	1	819,38
2020	-	28	61	9	2	720,36

Structura arboretelor pe clase de producție variază destul de mult de la o amenajare la alta, cauzele fiind multiple: modificarea suprafeței fondului forestier, evoluția arboretelor, tabelele de producție folosite, modul de culegere a datelor din teren etc.; considerăm că datele actuale se apropie cel mai mult de situația reală din teren, prin determinarea cu mai mare precizie a vârstei elementelor de arboret și a înălțimilor acestora, elemente care definesc clasa de producție.

Evoluția consistenței arboretelor (fond productiv)

Tabelul 3.3.1.4.

Amenajamentul din anul ...	Categorii de consistență [%]			Consistența medie	Total fond productiv [ha]
	0,1 – 0,3	0,4 – 0,6	0,7 – 1,0		
2000	-	1	99	0,80	2474,90
2010	-	1	99	0,82	819,38
2020	2	6	92	0,73	720,36

În ce privește consistența arboretelor se poate remarca starea bună a arboretelor pe parcursul perioadelor studiate – ponderea arboretelor cu consistențe scăzute (0,4-0,6) și foarte scăzute (0,1-0,3) fiind destul de redusă. Consistența actuală este cea mai redusă și mai puțin favorabilă din întreaga perioadă analizată, această situație datorându-se doborâturilor și rupturilor de amploare deosebită care s-au manifestat pe parcursul ultimului deceniu, care nu numai că au dus la reducerea consistenței multor arborete, dar, datorită precomptărilor efectuate pe seama produselor principale, au făcut ca numeroase arborete incluse în planurile decenale să nu mai poată fi parcurse cu tăierile de regenerare prevăzute de amenajamente; aceste arborete expoatabile, în general având consistențe reduse, nu au mai fost parcurse cu tăieri, contribuind la înrăutățirea mediei consistenței arboretelor în ansamblu.

Concluzionând, putem afirma că gospodărirea silvică a avut, în general, un efect benefic asupra stării pădurilor, deși ar fi existat posibilitatea obținerii unor rezultate mai bune, prin aplicarea mai exactă a prevederilor amenajamentelor anterioare.

Pentru etapele viitoare se impune o atenție maximă în gospodărirea pădurilor, astfel încât condițiile staționale bune și foarte bune existente în cuprinsul U.P. III Cliț să fie valorificate cu o eficiență superioară.

